

II

(Akty, ktorých uverejnenie nie je povinné)

KOMISIA

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 27. novembra 2002

o konaní podľa článku 81 Zmluvy o ES proti BPB PLC, Gebrüder Knauf Westdeutsche Gipswerke KG, Société Lafarge SA a Gyproc Benelux N.V.

(Vec COMP/E-1/37.152 – Sadrokart nov  dosky)

[ozn men  pod  slo m K(2002) 4570]

(Iba nemeck y, anglick y, francúzsky a holandsk y text je autentick y)

(2005/471/ES)

Dňa 27. novembra 2002 Komisia prijala rozhodnutie o konaní podľa článku 81 Zmluvy o ES. V súlade s ustanoveniami článku 30 nariadenia (ES)  . 1/2003 ⁽¹⁾, ktoré nahrádza  lanok 21 nariadenia  . 17 ⁽²⁾, Komisia v tomto dokumente zverejnuje men  zainteresovaných strán a podstatu rozhodnutia vrátane vynuten ch sankcií pri zohľadnen  legitímneho záujmu strán o to, aby sa ich utajen  činnosť nevyzradila. Na internetovej stránke Gener lného riaditelstva pre konkurenciu Komisie je dostupn  ned vern  verzia rozhodnutia v platných verziách a v pracovných jazykoch Komisie: http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html

I. ZHRNUTIE PRIESTUPKU

2. Podstata priestupku

1. Príjemcovia

- (1) Nasledujúce spoločnosti sú príjemcami tohto rozhodnutia kvôli porušeniu  lanku 81 zmluvy:

- BPB PLC (ďalej len „BPB“),
- Gebr der Knauf Westdeutsche Gipswerke KG (ďalej len „Knauf Westdeutsche Gipswerke“),
- Société Lafarge SA (ďalej len „Lafarge“),
- Gyproc Benelux NV (ďalej len „Gyproc“).

- (2) Spoločnosti BPB, Knauf ⁽³⁾, Lafarge a Gyproc uzavreli a bez prerušen  sa z u astnili na komplexnej a trvalej dohode v rozpore s  lankom 81 ods. 1 zmluvy, ktor  sa prejavila nasledovnými skuto nostami tvoriacimi dohody alebo zos laden  postupy:

- zástupcovia spoločnosti BPB a Knauf sa stretli v Londýne v roku 1992 a vyjadrili spoločn  vôľu stabilizovať trh na území Nemecka (ďalej len: „nemeck y trh“), na území Spojeného kráľovstva (ďalej len: „britsk y trh“), na území Francúzska (ďalej len: „francúzsky trh“), na území Holandska, Belgicka a Luxemburska (ďalej len: „trh Beneluxu“),
- zástupcovia spoločností BPB a Knauf od roku 1992 zaviedli systémy výmeny informácií, do ktorého sa neskôr zapojili aj spoločnosti Lafarge a následne Gyproc, pokiaľ ide o objemy predaja na nemeckom, francúzskom, britskom trhu a na trhu Beneluxu so sadrokartónovými doskami,

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (ES)  . 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykon van  pravidiel hospodárskej s taže stanovených v  lankoch 81 a 82 zmluvy ( . v. ES L 1, 4.1.2003, s. 1). Nariadenie zmenen  a doplnen  nariadením (ES)  . 411/2004 ( . v. E  L 68, 6.3.2004, s. 1).

⁽²⁾ Nariadenie Rady  . 17 zo 6. februára 1962 – prvé nariadenie implementujúce  lanky 85 a 86 zmluvy ( . v. ES 13, 21.2.1962, s. 204/62). Nariadenie naposledy zmenen  a doplnen  nariadením (ES)  . 1/2003.

⁽³⁾ „Knauf“ v tomto rozhodnut  označuje spoločnosti patriace do skupiny Knauf.

- zástupcovia spoločnosti BPB, Knauf a Lafarge sa niekoľkokrát vopred vzájomne informovali o zvyšovaní cien na britskom trhu,
- zástupcovia spoločností BPB, Knauf, Lafarge a Gyproc, ktorí čelia špecifickému vývoju nemeckého trhu, sa stretli vo Versailles v roku 1996, v Bruseli v roku 1997 a v Haagu v roku 1998 s cieľom rozdeliť si alebo aspoň stabilizovať nemecký trh,
- zástupcovia spoločnosti BPB, Knauf, Lafarge a Gyproc sa v rokoch 1996 a 1998 niekoľkokrát vzájomne informovali a dohodli na uplatnení zvýšenia cien na nemeckom trhu.

3. Trvanie

- (3) Trvanie účasti na priestupku príslušných spoločností je takéto:
- BPB: najneskôr od 31. marca 1992 do 25. novembra 1998,
 - Knauf: najneskôr od 31. marca 1992 do 25. novembra 1998,
 - Lafarge: najneskôr od 31. augusta 1992 do 25. novembra 1998,
 - Gyproc: najneskôr od 6. júna 1996 do 25. novembra 1998.

4. Etapy konania

- (4) Na základe prijatých informácií Komisia viedla od novembra 1998 do júla 1999 preverovanie na základe článku 14 ods. 3 nariadenia č. 17 v prevádzkach rôznych spoločností. Po tomto preverovaní Komisia zaslala niektorým spoločnostiam žiadosti o informácie v januári, júli a septembri 1999 a v marci 2000.
- (5) Dňa 18. apríla 2001 Komisia začala konanie v tejto záležitosti a prijala oznámenia o škode proti piatim spoločnostiam, a to BPB, Knauf, Lafarge, Gyproc a Etex SA. Všetky strany Komisii predložili svoje písomné pripomienky. V tejto záležitosti sa 17. júla 2001 konalo vypočutie, ktorého sa zúčastnili všetky spoločnosti, ktoré dostali oznámenie o zohľadnení námietok.
- (6) Keďže Komisia rozhodla, že dostupné informácie nie sú dostatočné na potvrdenie účasti Etex SA na jednoznačnom, komplexnom a trvalom priestupku, spoločnosť Etex tak nie je príjemcom tohto rozhodnutia.

5. Výrobok a trh

- (7) Príslušným produktom je sadrokartónová doska. Ide o vyrobený produkt, ktorý sa skladá z jednej vrstvy

sadry medzi dvomi papierovými listami alebo akýmkoľvek iným materiálom, ktorý sa používa ako prefabrikovaný konštrukčný materiál. Sadrokartónové dosky sú rozdelené na rôzne veľkosti a hrúbky a vo všeobecnosti sa používajú ako vnútorný obklad stien, na vytváranie vnútorných deliacich priečok, ako obloženie strechy a ako obloženie stropu pre obytné, obchodné a administratívne priestory. Sadrokartónové dosky sú pre stavebný priemysel zaujímavým produktom z dôvodu stability, trvácnosti, jednoduchosti inštalácie, odolnosti voči ohňu a výške ceny. Sadrokartónové dosky sú zaujímavé aj priamo pre spotrebiteľa. V podstate sa hojne využívajú pri stavbe moderných obytných domov a pri vykonávaní domových opráv. Sadrokartónové dosky sú produktom, s ktorým sa jednotlivé spoločnosti stotožňujú; názov príslušných podnikov sa zaužíval ako spoločný názov pre sadrokartónové dosky vo viacerých členských štátoch („gyproc“ v Belgicku, „sadoroska“ vo Francúzsku atď.).

- (8) Celková ročná hodnota nemeckého, britského, francúzskeho trhu a trhu Beneluxu bola v roku 1997 a 1998 približne 1,210 miliárd ECU s objemom asi 692 miliónov m² v roku 1997 a 710 miliónov m² v roku 1998. Spoločnosti, ktoré sa zúčastňujú na dohode, spoločne predstavovali takmer celý objem predaja sadrokartónových dosiek na štyroch uvedených trhoch.

II. POKUTY

1. Základná výška

- (9) Pre stanovenie výšky pokuty Komisia zohľadňuje všetky vhodné okolnosti a najmä závažnosť a trvanie priestupku, čo sú kritériá popísané najmä v článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17.

a) Závažnosť priestupku

- (10) S ohľadom na podstatu príslušného správania, na jeho konkrétny vplyv na trh so sadrokartónovými doskami a na tú skutočnosť, že sa týkalo štyroch hlavných trhov v rámci Európskeho spoločenstva si Komisia myslí, že spoločnosti, ktoré sú príjemcami tohto rozhodnutia, sa dopustili veľmi závažného priestupku na základe článku 81 ods. 1 zmluvy.

b) Diferencované posúdenie

- (11) V rámci kategórie veľmi vážnych priestupkov môže Komisia zvoliť odlišné posúdenie, ktoré je pri spoločnostiach vhodné uplatniť, aby sa zohľadnila efektívna ekonomická kapacita týchto spoločností spôsobiť svojej konkurencii významnú škodu a aby sa stanovila výška pokuty na takú úroveň, ktorá bude pre danú spoločnosť dostatočne odstrašujúca. Bolo by vhodné postupovať týmto spôsobom, pretože existuje značný nepomer vo veľkosti spoločností, ktoré sa na priestupku zúčastnili. Na tento účel rozhodnutie rozdeľuje príjemcov na tri kategórie na základe ich podielu na trhu odvodeného od obratu vytvoreného z predaja produktu na štyroch príslušných trhoch pre produkt v roku 1997, ktorý je

posledným celým rokom priestupku: prvú skupinu tvorí BPB, ktorá mala podiel na trhu približne [40 – 45] %, druhú tvoria spoločnosti Knauf a Lafarge, ktoré mali podiel na trhu približne [25 – 30] % a [20 – 25] %, a tretiu skupinu tvorí spoločnosť Gyproc, ktorá mala podiel na trhu približne [7 – 10] %.

- (12) Okrem toho na účely zabezpečenia dostatočného zastrašenia na základe uložených pokút a s ohľadom na významnú veľkosť a globálne zdroje tejto spoločnosti by bolo vhodné zvýšiť východiskovú výšku pokuty pre spoločnosť Lafarge o 100 %.

c) Trvanie priestupku

- (13) Spoločnosti Knauf a BPB porušili článok 81 ods. 1 zmluvy v trvaní z najneskôr od 31. marca 1992 do 25. novembra 1998. Spoločnosť Lafarge spáchala rovnaký priestupok v trvaní najneskôr od 31. augusta 1992 do 25. novembra 1998. Pokiaľ ide o spoločnosť Gyproc, tá sa aktívne zúčastnila na priestupku v trvaní najneskôr od 6. júna 1996 do 25. novembra 1998.
- (14) Komisia dospela k záveru, že priestupok bol pri spoločnostiach Knauf, BPB a Lafarge dlhodobý (viac ako päť rokov) v prípade spoločnosti Gyproc strednodobý (od jedného do piatich rokov) a následkom toho zvyšuje základnú výšku uloženej pokuty o 65 % pre spoločnosti BPB a Knauf Westdeutsche Gipswerke, o 60 % pre spoločnosť Lafarge a o 20 % pre spoločnosť Gyproc

2. Príťažujúce okolnosti

- (15) Spoločnosti BPB a Lafarge už boli predmetom predchádzajúcich opatrení Komisie v záležitostiach obmedzujúcich postupov – pokuta bola uložená spoločnosti BPB De Eendracht NV ⁽⁴⁾ (spoločnosť, ktorá je súčasťou skupiny vedenej spoločnosťou BPB, príjemcom rozhodnutia) za to, že sa zúčastnila na nelegálnom dohovore v sektore kartónov, a spoločnosti Lafarge SA ⁽⁵⁾ (vtedy pod názvom Lafarge Coppée SA) za to, že sa zúčastnila na nelegálnom dohovore v sektore cementu.
- (16) Skutočnosti uvedené v tomto rozhodnutí stanovujú, že spoločnosti BPB a Lafarge pokračovali v aktívnej účasti na dohovore v sektore sadrokartónových dosiek po tom,

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Komisie 94/601/ES z 13. júla 1994, ktoré sa vzťahuje na postup uplatnenia článku 85 (zmenený na 81) Zmluvy o ES (vec IV/C/33.833 – Kartón) (Ú. v. ES L 243, 19.9.1994, s. 1) a ktorým sa ukladá pokuta 1 750 000 ECU. Dňa 14. mája 1998 Súd prvého stupňa znížil túto pokutu na 750 000 ECU (Zbierka súdnych rozhodnutí Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, vec T-311/94, BPB de Eendracht, predtým Kartonfabriek de Eendracht NV/Komisia Európskych spoločenstiev, Zb. 1998, s. II-1129).

⁽⁵⁾ Rozhodnutie Komisie 94/815/ES z 30. novembra 1994, ktoré sa vzťahuje na postup uplatnenia článku 85 (zmenený na 81) Zmluvy o ES (vec IV/C/33.126 a 33.322 – Cement), (Ú. v. ES L 343, 30.12.1994, s. 1) a ktorým sa ukladá pokuta 22 872 000 ECU. Dňa 15. marca 2000 Súd prvého stupňa znížil túto pokutu na 14 248 000 EUR (Zbierka súdnych rozhodnutí Súdu prvého stupňa z 15. marca 2000, vec T-43/95, Cimenteries CBR e.a./Komisia Európskych spoločenstiev, Zb. 2000, s. II-491).

čo im boli oznámené vyššie uvedené rozhodnutia. Okolnosť, že tieto spoločnosti zopakovali svoje správanie v inom sektore, ako je sektor, za ktorý boli sankcionované, naznačuje, že prvá uložená sankcia tieto spoločnosti neprinútila k zmene správania, a teda pre Komisiu predstavuje príťažujúcu okolnosť.

- (17) Pokiaľ ide o spoločnosť BPB, skutočnosť, že rozhodnutie 94/601/ES z bolo adresované pobočke spoločnosti BPB, BPB De Eendracht NV, nie je takej povahy, aby zabránila uplatneniu tejto príťažujúcej okolnosti v prejednávanej záležitosti. Keďže spoločnosť BPB De Eendracht NV je vlastne pobočkou spoločnosti BPB PLC k dátumu uvedeného rozhodnutia, Komisia sa domnieva, že ide o jednu a tú istú spoločnosť v zmysle článku 81 zmluvy a že zodpovednosťou spoločnosti, ktorú Komisia uznala vinnou z porušenia pravidiel hospodárskej súťaže, je nielen prestať s takýmto konaním, ale zároveň zosúladiť svoju obchodnú politiku v rámci celého Spoločenstva s udeleným rozhodnutím, čo spoločnosť BPB nevykonala, dokonca naopak, ako to dosvedčuje uvedené rozhodnutie ⁽⁶⁾. Už skutočnosť, že tá istá spoločnosť, ktorá bola už v minulosti uznaná za vinnú z účasti na priestupku a ktorá sa napriek tejto skutočnosti a napriek uloženej sankcii naďalej podieľala na podobnom priestupku, ktorý porušuje rovnaké ustanovenie zmluvy, sa považuje za recidívu.
- (18) Zvýšenie základnej výšky pokuty o 50 % pre spoločnosti BPB a Lafarge sa javí ako oprávnené z dôvodu príťažujúcej okolnosti.

3. Poľahčujúce okolnosti

- (19) Hoci je spoločnosť Gyproc zodpovedná za celý priestupok za obdobie, počas ktorého sa na priestupku podieľala, teda od júna 1996 do novembra 1998, z dostupných dôkazov vyplýva, že bola v objektívne odlišnej situácii od ostatných príjemcov tohto rozhodnutia tak, že Komisia uznáva, že spoločnosť Gyproc nehrala v dohovore rovnakú úlohu ako ostatné spoločnosti. Rôzne okolnosti uvedené Komisiou predstavujú tú skutočnosť, že počas základného obdobia svojej účasti na dohovore mala spoločnosť Gyproc zrejme problémy vyhnúť sa tomu, aby spoločnosť BPB nedostala a nerozšírila informácie, ktoré sa jej týkajú vzhľadom na zastúpenie spoločnosti BPB v jej správnej rade; že bola trvalým destabilizačným prvkom, ktorý prispel k obmedzeniu následkov dohody na nemecký trh a že sa nezúčastňovala na britskom trhu, kde sa dohovor uplatňoval najčastejšie.
- (20) Spoločnosti Gyproc bola preto základná výška pokuty znížená o 25 % z dôvodu poľahčujúcich okolností.

⁽⁶⁾ Pozri tiež rozhodnutie Komisie 2002/405/ES z 20. júna 2001, ktoré sa vzťahuje na postup uplatnenia článku 82 Zmluvy o ES (COMP/E-2/36.041/PO – Michelin) (Ú. v. ES L 143, 31.5.2002, s. 1), body odôvodnenia 361–363.

4. Uplatnenie oznámenia Komisie, ktoré sa vzťahuje na neuloženie pokuty alebo na zníženie jej výšky v záležitostiach zosúladených postupov („oznámenie o zhovievavosti“): významné zníženie výšky pokuty

(21) Skôr ako Komisia prijala svoje oznámenie o zohľadnení námietok, spoločnosti BPB a Gyproc jej poskytli informácie a/alebo dokumenty. Rozsah a kvalita spolupráce týchto spoločností s Komisiou sú však odlišné.

(22) Spoločnosť BPB bola prvým členom dohovoru, ktorý po žiadosti Komisie o informácie poskytol materiály, ktoré doplnili skutočnosti zistené počas preverovania a ktoré potvrdzujú existenciu dohovoru, ako je uvedené vyššie. Tieto prvky obsahujú podrobné informácie o príslušných stretnutiach, najmä o stretnutí v Londýne a o výmenách informácií o hlavných európskych trhoch a najmä o britskom trhu. Spoločnosť BPB okrem toho uznala jednu časť skutočností, ktoré boli popísané v oznámení o zohľadnení námietok. V prípade niektorých skutočností, ktoré sú popísané v oznámení o zohľadnení námietok a stanovené v rozhodnutí však popiera, že by tieto boli porušením predpisov.

(23) Spoločnosť Gyproc poskytla tiež dôkazné materiály, ktoré prispeli k zostaveniu dôkazu o priestupku. Táto spoločnosť poskytla po predložení žiadosti o údaje Komisie informácie o zasadaní kartelu, ktoré sa vzťahovali na obdobia, počas ktorých sa konali schôdzky v rôznych členských štátoch Spoločenstva a názvy účastníckych spoločností. Okrem toho, počas stretnutia, ktorý si spoločnosť Gyproc vyžiadala so službami Komisie, boli zo strany zástupcu spoločnosti poskytnuté ústne vysvetlenia ohľadom rukopisných poznámok. Spoločnosť Gyproc tiež dobrovoľne poskytla Komisii rukopisné poznámky, ktoré Komisia počas preverovania nepoznala a ktoré obsahovali najmä informácie o výmene údajov o objeme predaja počas schôdzky vo Versailles. Spoločnosť Gyproc nepopiera existenciu skutočností a ich kvalifikáciu ako porušenie práva Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže.

(24) Za týchto podmienok sa Komisia domnieva, že je oprávnené znížiť výšku pokuty o 30 % pre spoločnosť BPB a o 40 % pre spoločnosť Gyproc.

5. Konečná výška pokút uložených v tomto konaní

(25) V dôsledku toho je potrebné stanoviť výšku pokút uložených v súlade s článkom 15 ods. 2 písmenom a) nariadenia č. 17 takto:

— BPB:	138,6 miliónov EUR,
— Knauf Westdeutsche Gipswerke:	85,8 miliónov EUR,
— Lafarge:	249,6 miliónov EUR,
— Gyproc:	4,32 miliónov EUR.

III. ROZHODNUTIE

(26) Spoločnosť BPB PLC, skupina Knauf, Société Lafarge S.A. a Gyproc Benelux N.V. porušili článok 81 ods. 1 zmluvy tým, že sa zúčastnili dohôd a zosúladených postupov v sektore sadrokartónových dosiek.

(27) Priestupok mal nasledujúce trvanie:

a) BPB PLC: najneskôr od 31. marca 1992 do 25. novembra 1998;

b) Knauf: najneskôr od 31. marca 1992 do 25. novembra 1998;

c) Société Lafarge S.A.: najneskôr od 31. augusta 1992 do 25. novembra 1998;

d) Gyproc Benelux N.V.: najneskôr od 6. júna 1996 do 25. novembra 1998.

(28) Uvedené spoločnosti ukončia porušovanie predpisov, ak tak už neurobili. V rámci svojich aktivít spojených so sadrokartónovými doskami sa zdržiavajú každej dohody alebo každého zosúladeného postupu, ktoré by mohli mať rovnaký alebo podobný cieľ či účinok ako priestupok.

(29) Nasledujúcim spoločnostiam sa ukladajú nasledujúce pokuty:

— BPB PLC:	138,6 miliónov EUR;
— Gebrüder Knauf Westdeutsche Gipswerke KG:	85,8 miliónov EUR;
— Société Lafarge SA:	249,6 miliónov EUR;
— Gyproc Benelux NV:	4,32 miliónov EUR.